

سه شنبه 6 بهمن 1394-15 ربیع الثانی 1437-26 ژانویه 2016

آغاز جنگ بین قوای روس و عثمانی در آذربایجان ایران در جریان جنگ جهانی اول...

* 6 بهمن در گذر تاریخ

* آغاز جنگ بین قوای روس و عثمانی در آذربایجان ایران در جریان جنگ جهانی اول (1293ش)
اشاره:

با آغاز جنگ جهانی اول و علی‌رغم اعلام بی‌طرفی ایران در این جنگ، سپاه عثمانی در اوایل دی ماه 1293 ش به آذربایجان ایران یورش برد و آن را به تصرف خود درآورد. پس از تجاوز عثمانی، دولت روسیه نیز قوای خود را وارد ایران نمود و بر سر تصرف شهرهای ایران، نبرد سختی بین دو طرف در خاک ایران صورت گرفت. این جنگ با شکست عثمانی در هشتم دی 1293 به پایان رسید و تا چند سال، سپاه روسیه در شمال و غرب ایران به انواع جنایت و غارتگری ادامه می‌داد. در این زمان، دولت ایران نهایت ضعف خود را می‌گذراند و کمترین مقاومتی در برابر متجاوزان که شمال و جنوب کشور را به اشغال در آورده بودند، از خود نشان نمی‌داد.

* اجتماع بزرگ مردم تهران برای ملی شدن نفت ایران به دعوت آیت‌الله «کاشانی» (1329ش)
اشاره:

از آغاز اکتشاف و استخراج نفت ایران، شرکت‌های نفتی بیگانه، همواره دست‌اندرکار امور نفت بوده و ثروت هنگفتی از این راه به جیب می‌زدند، ولی در این میان سود اندکی عاید ایران می‌گردید. از این رو کمیسیون نفت مجلس شورای ملی در نظر گرفت تا قراردادهای خارجی را لغو و نفت را ملی اعلام نماید. اما در این مسیر، سپهبد رزم آراء، نخست وزیر پهلوی، با حمایت انگلستان درصدد انعقاد قراردادهایی به نفع انگلیس و به ضرر کشور بود. در این میان اختلاف مجلس و مردم با نخست وزیر شدت گرفت تا این که آیت‌الله کاشانی رهبر مذهبی و روحانی سرشناس وقت، برای آگاهی مردم و نیز درخواست جهت ملی شدن نفت، اجتماع بزرگی را در ششم بهمن 1329 در مدرسه شاه برگزار کرد. در نهایت، رزم آراء که تصمیم جدی برای تصویب لایحه الحاقی نفت داشت، توسط خلیل طهماسبی، از یاران فدائیان اسلام ترور شد و در پایان اسفند 1329، مجلس، ملی شدن صنعت نفت را به تصویب رساند.

* اعلام ملی شدن جنگل‌های ایران (1341ش)
اشاره:

در ۶ بهمن ۱۳۴۱ در چهار چوب منشور انقلاب سفید جنگل‌های ایران ملی اعلام شد. جنگل‌های ایران که آن‌ها را معادن طلای سبز لقب داده‌اند و مراتع کشور ملی شد و با این نزدیک به ۱۲۰ میلیون هکتار جنگل‌های و مراتع کشور برای بهره‌برداری ملی در اختیار دولت قرار گرفت. در پهنه‌ای (مساحتی) نزدیک به 28000 هکتار جنگل‌های مصنوعی ایجاد شد. بیش از 5000 هکتار فضای سبز دور شهرهای بزرگ ویا پارک‌های جنگلی بی‌شماری در منطقه‌های گوناگون کشور به وجود آمد. برنامه‌های گسترده‌ای در باره زنده کردن دوباره منابع جنگلی و حفاظت خاک و مهار کردن شن‌های روان و جلوگیری از پرشدن مخزن‌های سدها، جلوگیری از پیشرفت کویر و

واپس راندن آن از راه نهال کاری کویری در ایران پیاده شد.

* برگزاری رفراندوم فرمایشی

رژیم «محمدرضا پهلوی»

تحت عنوان «انقلاب سفید» (1341ش)

اشاره:

پس از اعلام اصول ششگانه شاه و ملت،

دولت اسدالله علم تصمیم گرفت تا این اصول را

به رفراندوم بگذارد.

همزمان با اقدامات دولت جهت برگزاری مراسم رفراندوم، حوزه علمیه قم و

سایر روحانیون و علمای بزرگ،

ضمن مخالفت با جنبه‌های خلاف شرع قانون اصلاحات ارضی و حضور زنان و مخالفت

با تقسیم و اجاره دادن املاک موقوفه،

دست به مبارزه زدند و از طریق

ایراد سخنرانی و تلگراف و غیره، دولت را تحت فشار قرار دادند.

در نهایت علی رغم تحریم رفراندوم توسط علماء و مراجع و ناکامی شاه

در سفر به قم و جلب نظر حوزه و نیز با وجود

تمام مخالفت‌ها، اعتصابات و تظاهراتی که در شهرهای مختلف به ویژه در مراکز مذهبی

صورت گرفت، رفراندوم شاه انجام شد. در این میان بلندگوهای وابستگان

دستگاه پهلوی، با شعار جاوید شاه، سعی داشتند به مردم از جمله کارگران، کارمندان و مستخدمان شرکت‌ها فشار وارد آورند تا

رأی مثبت بدهند.

با این وجود، محل رأی‌گیری صندوق‌ها خلوت بود. ولی سرانجام دستگاه تبلیغاتی رژیم اعلام داشت که اصول پیشنهادی

شاهنشاه، با استقبال پرشور و بی‌نظیر مردم روبرو گردید و اکثریت مردم به انقلاب سفید شاه،

آری گفته‌اند.

* آغاز نخست وزیری

«امیرعباس هویدا» مهره مطیع

دستگاه طاغوتی شاه (1343 ش)

اشاره:

پس از اعدام انقلابی حسنعلی منصور نخست‌وزیر رژیم پهلوی توسط محمد بخارائی از اعضای هیئت مؤتلفه

اسلامی، دست‌اندرکاران دستگاه طاغوت، تا چند روز حال وی را رضایت بخش اعلام می‌کردند.

ولی در این روز، این تلاش ناکام ماند و مرگ نخست‌وزیر سرسپرده را اعلام نمودند. پس از منصور، امیرعباس هویدا که در کابینه

منصور، وزیر دارائی بود، مأمور تشکیل کابینه گردید. هویدا تا سال 1356،

در حدود 13 سال در این پست باقی ماند.

دوران صدارت طولانی هویدا که با طول

وزارت بیست‌وپنج نخست‌وزیر برابر بود، دوران آرامش و ثبات سلطنت محمدرضا پهلوی به شمار می‌رود. کابینه هویدا، مطلوب

شاه بود و همه چیز و همه کس، بر وفق و نیت شاه

در سنگر خود جای گرفته بودند.

هویدا پس از اتمام دوران صدارت،

به مشاغلی دیگر گمارده شد تا این که در آبان 1357 در اقدامی عوام‌فریبانه توسط

دولت نظامی از بهاری بازداشت شد.

اما این بازداشت با پیروزی

انقلاب اسلامی همزمان شد و سرانجام چند روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی،

به حکم دادگاه انقلاب، تیرباران شد.

* آتش سوزی بازار مهران

در خیابان لاله زار و خسارت مالی

به سی مغازه (1349ش)

* طبق قرارداد منعقد

بین ایران و انگلیس، ایران

در مقابل 110 میلیون لیتر نفت بر مبنای هر بشکه، 7 دلار
کالاهای مختلف دریافت کرد.(1352ش)

* تصویب قانون عدم صدور گذرنامه خروج از کشور برای
بدهکاران مالیاتی(1354ش)
* تهاجم گروهک ضدانقلاب مسلح «اتحادیه کمونیست‌ها»
به شهر هزارسنگر «آمل» (1360ش)
اشاره:

ضد انقلابیون مسلح در قالب اتحادیه کمونیست‌ها با جمع‌آوری تمام امکانات و نیروهای خود، در شب ششم بهمن ماه سال
1360، به

شهر هزارسنگر «آمل» حمله آورده تا
به تصور خویش آن را مرکز حمله‌های بعدی
در خطه شمال ایران قرار بدهند.

ولی نیروهای رزمنده و مردم انقلابی این شهر، در اندک زمانی تهاجم ضد انقلاب را دفع نمودند.
گرچه تعدادی از اهالی این شهر در
این هجوم وحشیانه ضدانقلابیون به شهادت رسیدند ولی تعداد بسیاری از مهاجمان به هلاکت رسیده، تعدادی اسیر شده و
مابقی در جنگل‌های اطراف پراکنده گشتند.

* 15 ربیع الثانی درگذر تاریخ

* درگذشت «ابوعلی حاتمی»
ادیب و عالم مسلمان
(388 ق)

اشاره:

ابوعلی محمدبن مظفر مشهور به حاتمی یا بغدادی، علوم ادبی و لغت‌شناسی را نزد ابن دُرَید و ابوعمر فرا گرفت و پس از
اندوختن دانش بسیار در این زمینه‌ها، تدریس این دروس را در بغداد آغاز کرد.
حوزه‌ی درس حاتمی بسیار پرمحتوا بود به طوری که قاضی تنوخی و دیگر علمای بزرگ آن دوران در حوزه‌ی درس وی شرکت
می‌جستند. از تالیفات حاتمی می‌توان به کتاب حاتمیه در عیوب و نواقص سروده‌ها و اشعار شاعران معاصرش، اشاره کرد.